

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y DE VISOS Y NOTICIAS

Reus, Dijous 20 de Janer de 1898

Núm. 3.454

Any XIII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 1.000 Ptas.
En provincies i estranger. 1.500
Anuals, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Itzoграфия Melilló, carrer Juaquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga nés contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Annabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona **D. J. MIRO** accedint gustós a las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrebala-Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 a 12 del matí y de 3 a 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

pe a Senyoras y Senyoretas
baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d'aquesta academia tenen a corrent any, queda de nou obert lo curs de TALL, CONFECCIÓ MONTURA de tota classe de prendas de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l'esmero y pulcritud que tenen acreditats.
Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, gracias a lo senzillés de nés tre sistema.

Tos Desapareix rapidament usant lo **Tos**
XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. **Tos**

Lo Cirurgiá Dentista

DOCTOR JORDAN

participa a sos numerosos clients y al públich en general haver trasladat son "Gabinet Odontològich" a la mateixa Plassa de Prim, 2, principal, al costat del Gran Café de Paris (casa Suqué).

Consulta gratis pera ls pobres que acreditin serho.

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, cer millons.—Preus reduhits y autenticitat garantida.—Cinch millons d'estacas y un milió de barbats.

SE TROBAN EN VENTA

- 1.ª Una casa situada en aquesta ciutat carrer Santa Anna número nou, composta de baixos ab tenda, entressuelo y tres pisos, per preu de 16.700 ptas.
 - 2.ª Altre casa lindant ab la anterior, situada en aquesta ciutat, en lo mateix carrer de Santa Anna, cantonada a la de Martí Napolità, (*) del Cañis, en lo qual te'l número hñ, de baixos, entressuelo y dos pisos, per preu de 18.400 ptas.
 - 3.ª Altra casa, situada en aquesta ciutat, carrer Martí Napolità, (*) del Cañis, número tres, que's compon de planta baixa en abont existeix una «almasara» ó premsa d'oli, y dos pisos de moderna construcció, per preu de 14.600 ptas.
- Per més detalls, D.ª Raimunda Cavallé, esposa de D. Joseph Montseny, ó son Procurador D. Pau Borràs.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo fruyt de las guerras

Reacció en l'esperit públich

Donemnos pressa a declarar que únicament nos referim a la localitat, a aquesta ciutat que ha vist ab indiferencia lo pas per la mateixa de Generals en jefe

dels exércits d'operacions de Cuba y de Filipinas; a aquest vehinat que ab cap festa, ab cap regositj ni ab cap entussiasme patrioter rebé las novas de la mort de Maceo y de la pacificació de Filipinas; a nostre públich, qui al sentir las belicas notas de la marxa de «Cádiz» en aquells temps en que tan celebrada era per los espanyols de bo debó, per las moltas embarcadas que feyan a son compás, ni un aplauso, ni una demostració de simpatía que revelés la calor de llur sanch tingué per a l' *Himne nacional* en perspectiva lo dia en que fou posat «Cádiz» en las taules del Teatre Fortuny, conducta que li valgué l' calificatio de que tenia la sanch d'horxata, del que ni feu mercé una corista madrilenya y per cert bastant llejja.

Y feta aquesta declaració que enteniam precisava, com a aclaració als titús de las presents ratllas, entrém a la tasca que nos hem imposat.

Froyt de las guerras per desgracia d'Espanya y la nostra, son aquest esperador número de germans y compatriotas nostres que retornan de las mateixas impossibilitats per a l' treball y de l'ets en sa avans robusta naturalera per malalties y las batas.

H' d'ibem xixim miy tapat apasar de la nostra franquicia que perque las cosas no van del sentiment a l'edifici, a filis que se'ls hi ha fet de ferzar una integritat que desconeixen y una patria que quan d'ella necessitan no existeix, evoca nostra pensa las frases que més fereizen, que més denigran y que més infaman y de segur que apasar de tenir tota la rahó, si'n feyan ofrena als autors de tantas desdixas y de tantas diágrimas, no faltaria qui en nom d'una opinió pública convencional nos condemnaria.

A evitar mals tan sensibles ha vingut la reacció en l'esperit públich local.

Una petita insinuació per part d'un senyor President d'una societat a la premsa, una participació d'aquets humanitaris sentiments al M. Ilre. Sr. Alcalde y una reunió, de la que'n sortí una Comissió encarregada de portar a la práctica la idea, ha bastat pera que nostre caracter (reconeixemho) bastant tret, se reaccionés al costat de la idea de fer bé y tot seguit s'entussiasmes ab reparar lo que'l govern de Madrid no s'ha vist ab torsas pera fer en profit de qui ha donat llur sanch, llur salut, y si precis hagués sigut llur vida pera evitar una taca al drap *gualdo rojo* y al ferotge lleó.

La mateixa pressa ab que Azcárraga demostrava pera embarcar soldats, hem tingut nosaltres en probrar a aquets que al arribar a sa anyorada patria res los hi falti.

Are toca a nostres vehins lo completar la obra, puig sense son decidit apoyo, ab lo que per endavant s'hi comptava, tot resultaria inútil y nosaltres no dup'em que una ciutat com Reus, que ha sapigut ser tan poch patriotera demostrará esser una gran patriota.

Heus aquí ls acorts presos en la reunió d'ans d'ahir que han motivat aquestas consideracions pera servirlos més ben amant: a nostres lectors:

Com a forma d'arbitrar recursos s'acordá:

«Primer. Establir una suscripció voluntaria, mensual, admetentse en ella cuotas d'una pesseta y de cincanta céntims.

Segón. Que las suscripciones puguin ferse en la Casa Consistorial, Societats y Redaccions de periódichs.

Tercer. Que s'admeti a una mateixa persona ó Corporació la suscripció a un mateix nom per quantes

cuotas de à pesseta ó cincuenta cèntims, tingui á bé contribuir.

Quart. Que igualment s'admetin, formant part del fondo comú las cantitats que apart las cuotas, y en concepte de donatius, se desitjin aportar á dit fondo per societats y particulars.

Quint. Que quan se suscrigui una persona ó entitat, si la mateixa no desitja continuar, passats un, dos, tres ó més mesos, s'entendrà completament rellevada de tot compromís.

Per lo que respecta á la distribució de fondos, se resolgué:

Primer. Que á cada soldat que regressi ferit ó malalt, se li entreguin, si ho sollicita, cent pessetas per una sola vegada, y si transcorregut un mes desde'l socor necessita encara ausilis á judici de la Comissió, se li entreguin 50 pessetas més, y que passat dit plaso segon, persistint la malaltia, segons l'estat de fondos, aquella acordará si procedeix ó no entregarli altres donatius.

Segon. Que si ea lloch del socor, lo soldat ó sa familia, estimessin més convenient passar lo malalt á local apropiat en aquesta ciutat, pera sa curació, se'l traslladará á un Sanatori que quedará instalat en los cuartos reservats del Hospital Cívich-Militar, ahont será convenientment assistit.

Tercer. En lo cas que la estada del soldat al Sanatori no arribi á cincuenta dias, se li abonarán dos pessetas per cada hù dels que faltin pera arribar als cincuenta.

Quart. Pera'l desgraciat cas de mort, se donará á elegir á la familia del soldat si desitja que la Comissió verifiqui per son compte l'enterro ó si prefereix la cantitat de 20 pessetas, import d'aquell.

També s'acordá ausiliar, si l'estat de fondos ho permet, als soldats tranzients, ab la suma que la Comissió estimi oportuna en vista del estat de fondos.

Los acorts transcrits, presos per unanimitat en la reunió que en lo Saló de Cent de las Casas Consistorials tingué lloch ans d'ahir y en la que hi tenian digna representació l'Ajuntament, societats mercantils, de recreo y políticas y premsa, no dubtém seran ben rebuts per la opinió pública y que aquesta estimulada per la bondat y la justicia dels mateixos, á la vegada que per estimul á llars filantrópicos sentiments, procurarà ocupar dignament lo lloch que en la reunió se li deixá reservat.

Una estrangera

Probat tenim d'una manera certa que Pitarrá no era un envejós de'l mérit de ls autors que ab ell compartían las glorias en la escena catalana.

Nostre article *L'acoparament*, recentment publicat, ho demostra; y que la demostració era justa, ho

diuen las felicitacions que hem rebut, precisament de alguns escriptors de nostre teatro, per haverlo publicat.

Anem ara considerar aquell mateix assumpto baix un altre aspec que, com dihém avans de comensar avuy la tasca, fareix per cert una estrangera.

Tenim sfonadament en dos de nostres teatros importants do companyias que s'dedican á representar producció de nostre repertori regional.

Las dos obren aplausos, lo públich no ls escatima son favor yas simpatías mes ó menos ben merescudas, encara que sempre ambicionadas per noble emulació.

Los estrenos escassejan, los éxits son freqüents, si be no tots sean de durada per ser fixos ó de poca importancia las produccions que ls obtenen.

Y ara vé la estrangera, que no s' refereix á la poca consistencia de las ovacions, ni á que las obras novas alcansin vida emera, ni á que aixís lo teatro catalá no tinga la importancia necessaria, ni á que ls esforços de ls artista resultin fins á cert punt infructuosos en bé de l'art teatral, sino á que ls autors de talla, aquells qual no és garantia per atreure preferentment la atenció de ls aymants de la literatura dramática catalana, etigan retrets ara que mes convindria son concurs, y que las empresas no procurin donar á coneixer los fruits de la inteligencia de altres autors, que ls tenen deportar á las taulas valentse de la amistad, donant aquells treballs á teatros particulars de nostres barris extrems ó portantlos á colisseus en los quals no va ab fecuencia'l públich y ahont no s'ha donat may acullida á las representacions catalanas.

Que fan las empresas descuydantse de aprofitar la ocasió per fer estrenar obras com *«Fructidor»* y *«Los primers frets»*, de'l jove Iglesias? que esperan pera que ls aficionats aprechiñ lo mérit, ó ls defectes que puga tenir *«Sibenci»*, posat, en funció casi de carácter particular, en lo teatro Lírich?

Y per altra part, nostres autors de talla com Guimerá, Pin, Arnau, Ubach y altres que tothom té á la memoria que fan? ¿perqué dormen? ¿com no apareixen ab sas obras novas? ¿Ahont es *Lo cacich* de qual estreno ja s'havía llesat á'l quatre vents la noticia temps enrera? ¿com no s'esperta *Jacquard* que anys fa esqera l'hora de'l despertar? ¿per quin motiu no s'estrena la nova comedia de Arnau que'l públich tenia ja coll avall? ¿per quant se guardan las representacions d'una veüta en los cartells-programas de temporadas de'l decaygut teatro Romea? ¿Espera la empresa convidarnos á bodas quant se casi *Lo Nuvi* que ja está acicalant per presentarse?

¿Es pot-er que ls estrenos fets han cridat tant la atenció, que no hi ha medi d'alternar altres obras ab las pocas á que han donat aculliment? ¿contan potser per plens las funcions y no han de estorsarse en fer ensajar cap mes comedia? No per cert.

¿Hi há alguna má amagada? ¿algún misteri potser? No ho dirém nosaltres que no volém entrar en intrigas de bastidors.

Lo que si assegurém es que ls fets exposats son en realitat una estranyesa poch convenient á lo pervindre de'l catalanisme teatral.

Ja es hora de desvetllarse: vingan produccions novas: acceptintse las que s'presentan ab tal que tingan condicions, y no espanti á las empresas la tendencia modernista d'algunas, puig si estrenadas devant de públich independent y desconegut de ls autors, no lo gran l'ovació obtinguda devant de auditori amich y entusiasta, proporcionarán á qui las coneixi ocasió de desenganyarse y potser farán que, cambiant de via, emprenguin la verament catalanista, lo que á ls obocats pot obrir fácilment las portas de'l temple ahont trobar pugan gloria llegítima per ells y per uostre descuydat teatro regional.

P. DE B.

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del M. Itre. Sr. Alcalde don Joseph M.ª Borrás Sardá y baix la assistencia dels regidors senyors Font de Rubinat, Vilella, Briansó, Casagualda, Massó, Vergés, Navás, Güell, Romero, Alimbau, Mas, Mayner, Nogués, Jordana, Pallejá y Jové, tingué lloch ahir la de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

Se llegí y aprobá l'acta de la anterior.

Se doná compte de que fet l'extracte de las disposicions insertadas en los B. O. de la provincia resultava publicarne una referent als Ajuntaments que no havían fet electiu lo cupo de Consums.

Se doná compte d'una denuncia del Sr. Arquitecte Municipal denunciand que la fatxada de la casa número 2 del carrer del Castell amenassava enderrocarse. S'acordá que passés al expedient que referent á la mateixa casa hi ha incoat.

Se llegí una comunicació dels senyors Mantenedors dels Jochs Florals de Barcelona, participant al Ajuntament que tindrán lloch al primer diumenge de Maig d'enguany y pregantli se serveixi concedir un premi pera dita patriótica festa.

Passá á la secció corresponent després d'haverse fet constar en acta que dita comunicació, redactada en catalá, havia sigut vist ab gust, per l'alt concepte que l'Ajuntament de Reus mereix als senyors que componen la secció.

Quedá aprobat lo dictamen de la secció de Consums referent al nomenclament de personal que á prach del Sr. Nogués quedá demunt la taula en la sessió anterior.

L'Ajuntament quedá enterat d'un estat referent al moviment ocorregut en las Casas de Beneficencia d'aquesta ciutat durant l'any passat de 1897.

S'aprobaren varis dictamens de la secció de Foment y Ayguas.

(Segon) (9) Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

Llegit per lo president de la Lliga de Catalunya, don Pere Aladart en la sessió inaugural d'aquest any.

Lo poble sense ideals va allá hont lo portan los que'l volen perdre. Los menestrals, si no pensan més que en fer la vin-viu, acaban sos dias en una torreta de Sant Gervasi després d'una vida de privacions y no havent vist lo sol més que per lo cel-obert de la botiga; los richs sedentaris de ciutat que de la vida no'n veuen més que ls goigs materials, acaban per embrutirse; los que en lo comer ó en la industria no hi veuen més que la lluyta per la vida, sembla que estigan contrapuntats á qui en l'infern mereixerá més torments; los hisendats que no miran més enllá que'l resultat de la cullita y van adelerats darrera'l cultiu que dona més, no pensant que demá potser será'l que donará menos, van deixent á picossades petites los estalvis de sos pares, avuy á la Administració Económica pera radimir un fill, demá al registre de la propietat, un altre dia á la cartera de viaje del cobrador, que surt del cap del pertit arragadeta y plana que y hi torna boteruda y pesanta l'endemá. Catalunya, si no pensa més que en l'avuy, acabarà per no ser ni lo que es Estramadura, ni lo que es Aragó, ni lo que es aquell graner d'Europa que ní cull grá per las gallinas.

La Catalunya nostra no té de ser la Catalunya pobla d'avans y rica en vida política, no te de ser la Catalunya rica d'avuy y de vida política miserable: te de ser la nació rica de diners; rica de fábricas y bons

conreus, rica de vapors nous y de barcos vells, que no totas las mercaderias poden pagar los mateixos nólts; de carrils y carreteras y rica d'ayguas que, Noguera y Segre avall, se'n van avuy á engroixir inutilment l'Ebro que no s'ha pogut deixondir ni ab lo brahol del azud de Cherta. Pero més rica que de tot aixó, que no més atany al benestar material, te de serho de vida política que li permeti carregar los impostos á proporció del benestar de cada hù; que li dongui poder pera modificar son Dret antich enmotilantlo á las necessitats modernas; que donga autoritat á la moneda que crehi pera acabar ab aquest desgavell de la encunyació mercantil dels ministres espanyols que devant dels paisos richs de veras nos fa representar un paper tristíssim y ab son desmérit trasbalsa las relaciones comerciales de fabricants y compradors, d'exportadors y representants extrangers; que li donga forsa pera acabar aquí ls litigis que aquí comensan; que no tinga de veure may més com arrencan de casa seva al jovent pera junyirlo á unas ordenansas redactadas, sembla, en temps feudals y exposarlo á la mort més pobre que pot fer l'home, á morir sense saber hont mor; á que li dongui ls remeys lo metje que de son mal no'n sab més que lo que'l termómetro y'l pols li dictan; á que'l cuydin uns vetlladors que no saben de qué s'queixen; á que'l confessi un capellá á qui ell no enten; á que'l enterrin uns homes que fins li escassejarán las palades pera que ls corps no tingan d'esgratinyar tant pera fer festa major ab sas mortals despullas. Catalunya té de tenir vida propia pera tot aixó y pera moltes altres cosas, ditas las unas y calladas las otras per prudencia en las nostras assambleas; te de fer *tábula rasa*—no sols de lo sucehit desde'l 1714 ensá—sino de casi tot

lo que s'ha fet desde la cayguda de Balaguer, unas vegadas per Reys que vivían allá hont es avuy Santa Clara y otras per Reys y per Regencias y per Republicas que han tingut sa residencia mes de cent horas lluny d'aquí. Te de tornar á fer capitols nous, en una paraula.

Per aixó no m'ha escaygut may lo dictat de regionalistas ab que se'ns volgué batejar després del Memorial al Rey Alfons XII. Era més propi, més expressiu lo de catalanista ab que batejá al nou partit lo may prou plorat Francesch Pelay Briz, lo verdader iniciador de la creuhada política que defensém tots nosaltres. Regió ho es tot en aquest mon; fins son regió las Batuecas. Nació no ho ha estat la terra que ha volgut, com ho va ser y vulga Deu ho torni á ser Catalunya avans no'm mori. La esperansa de tornarli á veure; l'afany en treballar en aquesta obra, es lo consol que he tingut en los dos grans cástichs que Deu m'ha enviat en aquesta vall de llágrimas. Y si no hi hagués altre motiu pera desitjar fervorosament que ho torni á ser, hi hauria la necessitat de poder considerar com á germans nostres als demés pobles de la Espanya moderna, que, cayent d'abruiment en abruiment, han sigut ¡malaventurats! los instruments de que s'han valgut los reys absolts y las democracias novellas pera acabar ab nostras libertats; pera junyirnos al jou del centralisme barroher que fins ha fet malbé la religió al adquirir poder pera intervenir, més ó menos directament, en la designació dels prínceps de la Iglesia.

S'ha de desfer la obra de tants sigles y no'n ha de quedar res ó casi res.

Y la desfarém ab lo dictat d'endarrerits ó d'avan-

Quedà aprobada una liquidació d'obras que 's fan à càrrech del Ajuntament.

Lo Consistori quedà enterat del expedient d'exemció sobrevinguda del servey de las armas à favor del minyó Ramón Domingo y Casanovas.

S'aprobaren varis comptes de particulars.

L'Ajuntament quedà enterat d'un estat d'ingresos y gastos del mes de Janer.

Lo Sr. President posà en coneixement dels senyors regidors que ordenà que 's fés un estat de las cantitats que 'ls pobles d'aquest districte deuen à l'Ajuntament per concepte de Contingent carcelari, del que resulta que se li deuen unas 30 mil pessetas. A la vista del estat s'acordà nombrar un Agent executiu pera que fassi efectiva dita suma à D. Francesch de Paula Macedonio, havent de posar una fiança de 2500 pessetas, deixantse al criteri del Sr. Alcalde senyalar lo dia en que 's comensaran à instruhir los corresponents expedients d'embarch.

Lo Sr. Font de Rubinat proposà que 's comensés à confeccionar los Pressuposits que han de regir en lo vinent any econòmic à fi de que estessin fets pera avans del dia 15 del pròxim any com prevé la lley.

A proposta del Sr. Pallejà s'acordà nombrar fontaner à un ex-empleat que havia desempenyat bé son antich càrrech, anomenat Cavallé.

Lo Sr. Pallejà denuncià al Sr. Alcalde que 'l propietari d'una finca havia plantat ceps en un terreny propietat del Ajuntament, y proposà que se 'l avisés pera que 'ls arrenqués, ja que fa malber una volta de demunt lo rech del passeig.

Lo Sr. Font y de Rubinat, digné que segons notícias, un altre propietari aixecà una paret tancant en sa propietat l'antich dipòsit d'aygua del Ajuntament. Proposà que s'obris una informació y s'obris en vista dels resultats que donés, quedant acceptat.

A proposta del Sr. Casagualda passà à la secció de Foment una proposició pera que l'Ajuntament, una vegada assessorat, accedis al prech d'un propietari à qui se li han tapat dos finestras d'una casa que prenía llum de la Plassa dels Cuartels.

Y després d'alguns altres assumptos d'escàs interès general s'aixecà la sessió.

Las discussions é incidentals que motivaren alguns assumptos, nos veyém impossibilitats, per falta d'espay, de consignarlos.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 19 de Janer de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BAROMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. s. t.	764 765	86 84		35	Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. s. t.	Sol. 48 Sombra 46	5	49 43	S. E.	Cumul	0.3 0.3

Lo primer fondo d'avuy lo dedicuem à parlar de la lloable iniciativa que s'ha tingut de socorrer als soldats malalts de Cuba y Filipinas, y fer públich los acorts que s'prengueren en la reunió d'ans d'ahir à las Casas Consistorials.

Enteném que l'assumpto es de prou importancia pera que li reservém lo lloch preferent del present número.

Sembla que per fi la nuvolada que durant tants dias ha cubert lo firmament ha emprés son camí cap à altres encontradas, puig lo dia d'ahir resultà també més que d'un corresponsent al Janer à un del mes de Maig.

En tot y la humitat en que està assahonada la terra lo temps no 's declarà gens fresch.

Nostre apreciable colega *La Opinión* de Tarragona, al enumerar en son número d'ans d'ahir las calamitats que pesan sobre la vehina ciutat, consigna com à una d'ellas l'haver sigut pressa en consideració per la Direcció general d'Instrucció pública, la instancia per la que aquesta ciutat prega se declari provincial l'Institut local de segona ensenyansa, subvencionat exclusivament ab fondos de la nostra població.

Si totes las calamitats que fan desditzada à Tarragona y son causa de la raquíca vida de que disfruta fossin de la naturalesa d'aquesta, Tarragona no tin-

dria dret ni à la poca vida de que disfruta, segons lo mateix colega, ja que tots los pobles, à la present época, han arribat à su mejor edat pera que ningú intenti uire à la esquena d'un alt.

Pera que la declaració d'Institut provincial à favor del nostre resultat es una calamitat pera Tarragona, fora precis que ab aquella vingués la supressió del que ells tenen y prou sab lo colega tarragoní que no arriba à tant nostre justa pretenció.

Te Tarragona massa vida oficial pera referse de lo que *La Opinión* anomena calamitats y no son lamentacions lo medicament més apropiat pera aixecar lo cap devant l'infortuni present y la miseria que 'ls amenaça, encara que sia trist lo confessarho.

En lo número d'avuy trasladém à nostras columnas un notable article de nostre colega «*Lo Testro Català*» sobre l'estat actual de nostras escenas. Com l'assumpto es de vital interés, pensém també ocuparnos per nostre compte de lo que està passant ab nostre teatre, desitjosos de que acabi com mes aviat millor un estat de cosas que rebaixa à Catalunya en lloch d'honorarla.

Dimenge tindrà lloch en lo «Círculo Republicano Histórico» una vetllada de caracter carnavalesch, acabant ab un ball.

L'estreno de la comèdia d'en Emili Mario (fill), «*Los gansos del Capitolio*», atragué ahir al colisseu de la Plassa de Prim regular concurrència.

L'obra obtingué una execució regular; no obstant y aixó, los artistas foren bastant aplaudits per lo públich en excés indulgent.

Los soldats cridats à reconcentrarse en la capital de la zona, ahir, acompanyats de la banda «*Juventud Reusense*», recorregueren nostres carrers y plassas en manifestació, al objecte de recaudar fondos pera que los primers dias de sa nova vida no 'ls sigan tan pesats.

Lo recaudat puja à 58 duros.

«*La Campana d'Anllons*» immortalizada per la inspirada musa d'un dels primers poetas gallegos, Eduart Pondal, en una sentida y hermosa poesia, que forma un opuscul de regular número de planes, ha sigut enderrocada de llur torre per una de las fortas ventadas que à fi d'any reguà en aquella regió.

Aquest fet ha donat ocasió à que 'l notable poeta gallego, M. Lúgris Freire, inspirantse en (él), concebís una hermosíssima producció poética gallega que publica lo darrer número de la «*Revista Gallega*» de la Corunya dedicada à Eduart Pondal.

En un de nostres pròxims números insertarém la traducció de dita poesia, que de segur ha de ser llegida ab gust per nostres lectors.

Lo sorteig de la Loteria Nacional que s'ha de celebrar à Madrid lo dia 21 del ectual consta de 28 mil bitllets al preu de 50 pessetas lo bitllet, dividits en dècims à 5 pessetas. En 1400 premis se distribuirà la important suma de 980000 pessetas.

Baix lo títol de «*La toalla Friné*» 'l conegut autor dramàtic D. Joseph María Pous està escribint una nova producció per estrenarse en breu en un de nostres colisseus.

Es d'esperar que donat lo nom del autor, sos antecedents com autor dramàtic, y 'l mateix nom de la obra, farán que aquesta puga representarse sense dificultat, lo que no passaria igual si de sa representació n'hagués de tocar alguna honra à nostra escena. ¿No s'acabarà may aqueixa vergonya catalana?

La Junta Permanent de la «*Unió Catalanista*» dirigirà d'ahí pochos dias un manifest à tots los catalans en lo que després de descriure lleugerament la situació del país, donarà algunas instruccions pera la formació d'agrupacions catalanistas.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja à la cantitat de pessetas 878.82.

Si desitja vosté, senyora, pera fer sa *toilette*, una tela finíssima y de preu molt barato, compri una pessa de la rica tela-holandesa de cotó LA DOLORES en casa PORTA. No usi vosté altra tela per molt ponderada que estigui sense provar la DOLORES.

PESSA DE 20 METRES, DEU PESSETAS.—Envío de mostrars franch de port à volta de correu.

Llansol Inglés.—Casa Porta.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil del dia 18 de Janer de 1898

Naciments
Cap.
Matrimonis
Cap.
Defuncions
Joseph Nolla Martí, 77 any., Estrella, 3.—Anton Arias Bras, 19 mesos, Seminaris, 37.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Sebastià.
Sant de demà.—Sant Fructuós.

SECCIÓ COMERCIAL

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres à 90 dias fetxa. diner
» à 8 » vista. »
Paris à 7 » » operacions
Marsella à 30 » » »

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS		
Gas Reusense.	100	100
Industrial Harinera.	850	0
Banch de Reus.	520	530
Manufacturera de Algodon	70	100
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		
Societat Hidrofórica	135	150

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCATS) al creure que qual-sevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retèner, y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions funestas.

Per qui correspongui, no 's deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d'ofici que ab major descaro 's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competència y no obstant tenen lo «desahogo» d'anunciar en los periòdichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar à vostres fills ab una vena, bruta, incòmoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirà que pera la curació de vostres petites, lo remey mes prompte, segur, net, fàcil, cómodo y econòmic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplàtics pera evitar lo carregament d'espaldas.

Faixas hipogàstricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abuitament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgià especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de pràctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 à 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 4.

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia cómic-dramática

DEL REPUTAT PRIMER ACTOR Y DIRECTOR

DON MIQUEL PIGRAU

Funció pera avuy.—7.º d'abono.—A benefici del públich.—La aplaudida comèdia en 3 actes «*Maria del Carmen*» y la xistosa comèdia en un acte «*La cosina de la Lola*».

Entrada à localitat 2 rals.—Id. al paradís 1 ral.

A tres cuarts de nou.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

